

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:
 Miesięcznie . . . . . 7 k. — h.
 Z odnośnieniem do domu . 8 k. — h.
Na prowincji z przesyłką pocztową:
 Miesięcznie . . . . . 8 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
 Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.
 Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 40 halerczy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16.

Cena ogłoszeń:
 za wiersz półtowary:
 Przed tekstem . . . . . k. 2 h. 60
 W tekście . . . . . k. 2 h. 50
 „ „ nekrologi! . . . . . k. 1 h. 50
 Po tekście na III str. . . . . k. 2 h. —
 Na IV str. . . . . k. 1 h. —
 Drobne za wyraz . . . . . k. — h. 30

KINO Y. CZARY.

Od Poniedziałku dnia 9 czerwca 1919 r. — **CLOU CHWILI OBECNEJ!**
SYNOWIE LUDU
 Współczesny dramat socjalny w 6-ciu częściach na tle stosunków doby ostatniej, nieporównany pod względem kolosalnej techniki i zdumiewającej wystawy, z ulubieńcem publiczności **Gunnar Tolnaesem** w roli głównej.

Muzyka doborowa ściśle dostosowana do obrazów.

TEATR CORSO

Dom bez śmiechu — **Występy St. KURYŁO**
 Dramat w 5-ciu częściach. — znakomity Humorysta-instrumentalista z oryginalnym programem.

Kościelna 8.

Zmiana programu w Poniedziałki i Czwartki.

Szczegóły w programach.

Związek Handlowy Stowarzyszeń Budowlanych

LUBLIN, Kapucyńska Nr. 1. Adres telegraf: Odbudowa Lublin.

Poleca: Pokrycia dachowe: asbestowo-cementowe, sztyf belgijski, dachówkę, karpówkę i marsylską, papę, smołę, szkło, drzewo, gwoździe, okucia do drzwi i okien, odłowy kuchenne, drzwiarki piasocowe i hermetyczne, kafle, masy do wyrobów cementowo-piaskowych i wszelkie materiały budowlane.

Wapno Cement wyborowe. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.
 Tow. Akc. „Wiek“ z pieców rotacyjnych. Wyłączna sprzedaż na ziemi: Lubelska, Radomska i Kielecka. 2501—9

Zjazd N. Z. R.

Na zjazd przybyło 189 delegatów, reprezentujących 12.250 ściśle zorganizowanych członków tego stronnictwa. Zagaił zjazd i przewodniczył mu inż. W. Wojewódzki, wice-przewodniczący. Na zjeździe wygłoszono następujące referaty: Gospodarka miejska — ref. W. Wojewódzki, „Związki Zawodowe“ — E. Bernatowicz (z Warszawy); Aprowizacja — Samborski (Łódź); Polityka ogólna — poseł Waszkiewicz; sprawy wewnętrzne — poseł Fichna. Po dyskusji ogólnej wybrano szereg komisji, które zajęły się opracowaniem wniosków.

W sprawie stosunku N. Z. R. do Narodowego Stronnictwa Robotniczego w Wielkopolsce — po dyskusji wyczerpującej zgodzono się na wspólny program ogólny oraz na potrzebę połączenia obu tych organizacji. Ponieważ przedstawiciele N. Z. R. oświadczyli, że upoważnienia do formalnego połączenia obu organizacji nie mają, więc sprawa ta została odroczonej i wybrano tylko specjalną komisję z 6 — po 2-ch z każdego b. zaboru. Komisja ta ma prowadzić dalej sprawę stworzenia jednej ogólnej organizacji politycznej robotników wszystkich stojących na gruncie narodowym.

Następnie uchwalono nowy program polityczny zastosowany do obecnej sytuacji i warunków. Przyjęto zasadniczo projekt programu, opracowany przez specjalną komisję z pewnymi zmianami. Po dwudniowych naradach i dyskusji zjazd powziął uchwały następujące:

W sprawie armji.

„N. Z. R. wyraża niezłomne przekonanie, że jedyną gwarancją uzyskania przez Polskę należnych jej granic oraz zabezpieczenia istotnej niepodległości jest silna armja narodowa.

Armji polskiej za bohaterską obronę granic Rzeczypospolitej zjazd składa hołd.

Naczelnemu wodzowi i Naczelnikowi Państwa zjazd wyraża zaufanie i gotowość popierania w dalszych usiłowaniach przy tworzeniu armji i obronie Ojczyzny“.

W sprawie polityki zagranicznej.

„Zjazd N. Z. R. wyraża uznanie prezydentowi ministrów p. Paderewskiemu za gorącą obronę, na konferencji pokojowej w Paryżu, zachodnich granic Polski i wzywa do dalszej nieugiętej pracy o pozostałe granice, na południu, wschodzie i północy, a szczególnie do energicznej walki z zaborczym imperjalizmem czeskim, zmierzającym do oderwania od pnia macierzystego Śląska Cieszyńskiego, Spisza i i Orawy.

Wobec grożącej nam wojny z Niemcami o prastary Śląsk Górny, Prusy Zachodnie, Gdańsk, Warmję i Mazury — Zjazd stwierdza pełną gotowość proletariatu polskiego do czynnej walki o wydarcie tych ziem z pod przemocy germańskiej.

Bohaterskim robotnikom Górnego Śląska, więzionym i katowanym przez wojskowe bandy niemieckie kierowane ręką Scheidemana. Zjazd śle robotnikom tym braterskie pozdrowienie i wezwanie do wytrwania w walce o przynależność do Polski.

W sprawie kresów wschodnich.

„Uznając prawo Litwy do niepodległości, zjazd solidaryzuje się z polityką Naczelnika Państwa i Sejmu, zmierzającą do dobrowolnej, wolnej unji państwowej Polski i ziem b. Wielkiego Księstwa Litewskiego“.

W sprawie Galicji Wschodniej zjazd oświadczył się, że Galicja Wschodnia stanowi geograficznie i historycznie niepodzielną część Polski i oderwaną od niej być nie może.

W sprawie stosunku do państw sprzymierzonych zjazd oświadczył, że winien się on opierać przede wszystkim na naszej sile własnej i w dziedzinie naszych stosunków wewnętrznych, wojskowych i konstytucyjnych. Polsce nie mogą być narzucane ograniczenia zastosowane we wszystkich innych krajach. Stosunek do mniejszości narodowych „Polsce — określi samodzielnie Sejm polski.

W sprawie reformy rolnej.

„Uznając bezwzględna potrzebę reformy rolnej — Zjazd wzywa Klub sejmowy N. Z. R. do popierania w dalszym ciągu w Sejmie stronnictw chłopskich, broniących przedewszystkiem interesów bezrolnych i małorolnych. Przy uchwalaniu reformy rolnej, klub poselski wi-

nien pilnować, by związane z reformą rolną sprawy aprowizacji ludności robotniczej miast, oraz przemysł rolny — nie ucierpiały.

Poza tem zjazd powziął rezolucje w sprawie działalności ministerstw: przemysłu i handlu, pracy i opieki społecznej, oraz ministerstwa robót publicznych.

Rezolucje te zawierają ostrą krytykę tych ministerstw: ministerstwa przemysłu i handlu — „za niewypełnienie obietnic w sprawie uruchomienia przemysłu i uleganie zbyt niu wpływowi przemysłowców, którzy z uruchomieniem fabryk nie śpieszą“; w stosunku do ministerstwa ochrony pracy i opieki społecznej: „za zupełne niespełnianie swych zadań najważniejszych — przeprowadzeniem ustawodawstwa, któreby unormowało warunki bytu i pracy klasy robotniczej i za działanie przez to na rękę siłom wyrotowym i reakcyjnym“ wreszcie — w stosunku do ministerstwa robót publicznych — zjazd oświadczył, że „nie spełniło ono swego zadania, nie zaspokoiło zadań szerokich mas bezrobotnego proletariatu“ oraz — „że, kierownictwo poszczególnych robót, jest niefachowe i niedołężne“, wobec czego zjazd domaga się rewizji działalności ministerstw i tych stosunków.

Wreszcie Zjazd zwrócił się do posłów N. Z. R., aby dopilnowali wykonywania uchwały sejmowej, głoścącej, że zamówienia rządowe i aprowizacja mają być powierzane przede wszystkim związkom zawodowym i kooperatywom.

Zjazd zakończył się wybraniem Rady Naczelnej N. Z. R. do której wybrano 45 osób.

TELEGRAMY

Komunikat sztabu polskiego.

Front galicyjsko-wołyński.
 WARSZAWA, 14 czerwca (PAT).
 Koło Tłumacza rozbrajają nasze oddziały uzbrojone bandy chłopskie, grabiące okolice. Bezowocne ataki bolszewików pod Radziwiłłowem ustały. Pod Mulczycami ciężka walka z atakującym nieprzyjacielem.

Front poleski.

Działalność wywiadowcza, zresztą bez zmiany.

Front litewsko-białoruski.

Koło Wolczyna wojska nasze pobity bolszewików, biorąc jeńców. Tak samo pod Bienicą.

Na odcinku zachodnim Niemcy rozpoczęli ewakuację Suwalszczyzny i Augustowskiego.

Sejm. Kwestja rolna.

WARSZAWA, 14 czerwca (PAT).
 W dalszym ciągu rozprawy rolnej Piechota i Stapiński przemawiali za reformą i najprędzem oddaniem ziemi chłopom. Chaniewski stwierdza, że czynnik polityczny wywołał zaostrzenie, oznacza wywłaszczenie, jako niepotrzebne i niezasadzone, broni zasług ziemiaństwa koło Ojczyzny. Kurzawski ostrzega przed wywłaszczeniem, choć pragnie rozważnej reformy agrarnej.

Wyjazd Poincarego do Belgji.

LION, 14-go czerwca (P. A. T.).
 Poincare 22 b. m. jedzie do Belgji.

Pięć dni do namysłu.

PARYŻ, 14 czerwca (P. A. T.)
 Niemcom po odpowiedzi Ententy, danych będzie 5 dni do namysłu.

Kołczak o Polsce.

PARYŻ, 14 czerwca (P. A. T.)
 Odpowiedź Kołczaka na notę Ententy powiada, że rząd rosyjski potwierdza niepodległość zjednoczonej Polski, ostateczne ustalenie granicy polsko-rosyjskiej odłożyć należy do zwołania Konstytuanty.

Z Rzymu.

RZYM, 12 czerwca (P. A. T.)
 Wbrew pogłoskom, ambasador Francji nie opuścił Rzymu.

Zakończenie strejku.

PARYŻ, 14 czerwca (P. A. T.)
 Strajk tramwajowy zakończony.

Szkoły kadetów.

W celu odpowiedniego przygotowania kandydatów do wyższej uczelni wojskowej, którą będzie w Polsce Politechnika Wojskowa (szkoła przygotowująca oficerów zawodowych wszystkich rodzajów broni), mają być otwarte jeszcze w jesieni r. b. szkoły kadetów z kursem nauk 4 letnim i z obowiązującym wszystkich wychowawców — internatem. Departament Naukowo-szkolny, w pierwszym rzędzie, zakłada dwie szkoły Ka-

detów: jedną w Łobzowie pod Krakowem, drugą w Modlinie pod Warszawą.

W roku szkolnym 1919—1920 będzie przyjmowana do Szkół Kadeckich młodzież na kursa I i II (odpowiadające 5 i 6 klasie szkoły średniej). Wszystkich informacji udziela osobom zainteresowanym Departament Naukowo-Szkolny.

Pobór.

Dn. 15 b. m. ma być ogłoszony dekret o poborze dalszych roczników już uchwalonych w Sejmie. Pobór rozpocznie się 24 b. m.

Pasporty zagraniczne.

Pasporty zagraniczne wydają w Warszawie, w Łodzi i Lublinie naczelnicy policji komunalnej; w innych miejscowościach — rządowi komisarze powiatowi. W podaniu składanym należy wskazać wyraźnie cel podróży za granicę.

Na podaniu naklejać należy 4-markową markę stempłową, a w razie otrzymania pasportu zapłacić na rzecz skarbu mk. 25.

Pasporty zagraniczne nie mogą być bezwzględnie wydawane do państw, z którymi Rzeczpospolita znajduje się w stanie wojny, lub w stosunkach wrogich.

Aż do dalszego zarządzenia wzbrowniony jest wyjazd do państw Ententy, oraz Szwajcarii, o ile życzący sobie wyjechać nie ma specjalnego zezwolenia przedstawicielstwa odnośnego państwa Ententy.

Do państw Ententy i do Szwajcarii wydawane są pasporty jedynie w sprawach natury ogólnopolitycznej, nie inaczej jednak jak na zlecenie instytucji rządowej lub poważnych instytucji przemysłowo-handlowych.

Na terenach wojenne na Wschodzie wydawać pasporty może jedynie generalny komisariat Ziemi Wschodnich (Warszawa, Kredytowa 2).

Dywizja gen. Żeligowskiego w Czerniowcach.

Od dwóch tygodni bawi w Czerniowcach dywizja gen. Żeligowskiego z Odessy, licząca przeszło 11 tysięcy doborowego żołnierza. Dywizja posiada własny park artyleryjski i aeroplany.

Na cześć gen. Żeligowskiego i jego sztabu odbyło się w tych dniach przyjęcie w „Domu Polskim“.

Dywizja obozuje za miastem. W najbliższych dniach ma odejść do Kongresówki.

Federalizacja w Brytanji.

„Excelsior“ donosi: Angielska izba gmin omawiała 4-go czerwca projekt reorganizacji ustroju państwowego W. Brytanji.

Według tego projektu Anglja, Szkocja i Irlandja stałyby się jednostkami autonomicznymi.

Projekt jest bardzo na czasie wobec tego, że nie tylko Irlandja dąży do niepodległości, ale i w Szkocji ujawnia się dążenia do uzyskania autonomji w sprawach wewnętrznych.

Terror w Kijowie.

„Kurjer Polski“ otrzymuje z najwiarogodniejszych źródeł następujące wiadomości z Kijowa:

Po okresie terroru chaotycznego, nastąpił terror zorganizowany.

Zaczęło się od wykrycia u prof. Floreńskiego 44 spiskowców znanych działaczy społecznych i państwowych rosyjskich, organizujących związek narodowy rosyjski. Oprócz tych 44 osób rozstrzelano wielu innych, podejrzanych o sprzyjanie akcji narodowców rosyjskich. Rosjanie są wyjęci z pod prawa.

To samo rozporządzenie było zaproponowane w stosunku do Polaków. Rozpatrywano je na posiedzeniu Sow. nar. kom., pod przewodnictwem Rakowskiego, lecz na razie odrzucono większością dwóch głosów, lecz postanowiono projekt rozpatrywać powtórnie.

W Kijowie zostało tylko 4 konsulów: chiński, amerykański, gruziński i perski, — wszystkich innych wydalono, a tym, którzy pozostali, zabroniono pod karą śmierci opiekować się Polakami.

Najwięcej cierpi ludność polska od organizacji polskich bolszewików w liczbie 180 osób.

Zjednoczone Polki do Paderewskiego.

Koło Zjednoczonych Polek w Jedlińsku wysłało do prezesa ministrów następującą depezę:

Warszawa
Prezes Ministrów
Paderewski.

Klnąc się na prochy Ojców naszych, które leżą w poświęconej ziemi, my Zjednoczone Polki i mieszkańcy Jedlińska, najusilniej sprzeciwiamy się usunięciu ze szkół religii lub choćby tylko uważaniu religii za przedmiot nieobowiązkowy, bo religia, to nasz skarb najdroższy, i jednogłośnie oświadczamy, że do szkoły świeckiej dzieci posyłać nie będziemy.

Koło Zjednoczonych Polek
Jedlińska, powiatu Radomskiego.

Psia akademja w Galicji.

Otrzymujemy kilka poniższych uwag, zbt może cierpkich i jednostronnych, wywołanych jednak słusznym oburzeniem i rozgoryczeniem na nieakt niektórych pism krakowskich.

Nieprzebijający w doborze artykułów krakowski „Kurjer Codzienny“ w № 154 z r. b. umieszcza pod tytułem „Psia matura“ nową obelgę, widocznie skierowaną do braci królewaków, oto co pisze: „Dowództwo żandarmerji urządziło szkołę psów, które po ukończeniu kursury przydzielone będą posterunkowi żandarmerji w okręgu krakowskim, gdzie będą tropić bandytów.“

Psi egzamin odbędzie się za tydzień. I nie będzie to żadna wojenna matura, tylko egzamin ścisły i rzetelny, przy którym czworonogi muszą popisać się z nauki napędzonej im dokładnie i sumiennie.

Jakże pies taki zawstydić może swą pracą i wiadomościami niejednego urzędnika, który bez żadnych studjów zajmuje nieraz odpowiedzialne i wysokie stanowisko.

A może na taki egzamin mogliby zjechać urzędnicy... z poza Małopolski, by się przypatrzeć, czego u nas wymaga się nawet od psów...“

Po przeczytaniu powyższego paszkwili mimowoli nasuwa się pytanie, dlaczego to w Galicji wymagają tak wiele od psów, a tak mało od ludzi. Bo przecież ozłówek z jakim takim rozsądkiem i wiedzą nie napisaliby podobnego głupstwa, jak również nie umieszciliby go szanujące się pismo. Widocznie pewna część mieszkańców Galicji, pod wpływem wypadków wojennych, doszła do takiego stanu umysłowego ograniczenia, że nie zdolna jest sądzić bezstronnie i krytycznie. Tym jaśniejszem się to wydaje, gdy bliżej poznamy pewnych galicyjskich doktorów, nie zasługujących nawet na miano cyrulika.

Nawet w rzeczy tak błahej, jak niezbędna znajomość geografji Polski, korespondent Kurjera Krakowskiego już po raz drugi zdradza zupełną nieświadomość. Kryjąc się pod ogólną nazwą małopolanina, widocznie chce tym sposobem maskować swe galicyjskie pochodzenie, które od czasu okupacji poprzedniej i obecnej, oraz zbyt ujawnionych tendencji braterskich w ujętej Kongresówce, nie jest mile widziane.

Daruj drogi małopolaninie, że nieuk królewiak da ci (mówiąc po galicyjsku) małe „pouczenie“. Dla dopełnienia twej bogatej wiedzy „wglądnij sobie“ w elementarny podręcznik geografji Polski, choćby wydany w Krakowie, Lwowie, a nawet przez Bondego „we Widniu“. Dowiesz się z niego, a może przy tem zakomunikujesz redakcji „Kurjera Codziennego“, że Małopolska obejmuje nie tylko zachodnio-północną Galicję, lecz i znaczną część ziemi Lubelskiej, oraz ziemie Radomską i Kielecką.

Otóż i my tu mamy zaszczyt należeć do jednego z tobą szczeplu.

My tutejsi małopolanie, jak wiesz, jesteśmy nieukami. Zaoferni, przywiążemy się do miejsc rodzinnych. Nie mamy tej odwagi cywilnej, a może arogancji cygańskiej, aby leżeć tam, gdzie nas nie proszą, a nawet jawnie wypraszają.

Obdarzaliśmy was zawsze sympatją szczerą i obdarzamy tych co uczciwie z nami chcą tu pracować, dokąd nie najeżeliście, aby zagarnąć lepiej płatne posady, siac rozdwojenie i zepchnąć ca-

łe rzesze zubożałych rodaków w otcblanę nędzy i poniżenia.

Małopolanin nie Galicyjski.

Z teki Inspektora Szkolnego.

Po najgłuchszych spalonych wsiach polskich idzie praca cicha, mozolna, niewdzięczna...

Nie znać jej...

W ciasnej izbie chłopskiej w zaduchu — gromada dzieci... Zastuchane, wpatrzone w nauczycielkę... Część coś pisze... Za chwilę słychać ochoczy śpiew...

Z wiosną wnet już znów iść muszą — „w niewolę do bydła“... To szkoła polska!...

Mały, ciemny, lecz czysty alkie-rzyk... prawie bez pieca, — bez podłogi...

Mieszkanie — nauczycielki... Nogi dziwnie marzną... Gmina jeszcze na opał nie dała...

Bywa głodno... Na wsi i we dworze niema gdzie kupić mleka, kartofli... O zbożu ani marzyć...

Czasem tyfus zajrzy tu zblizka... oko w oko...

Czasem ludzie zdaleka zranią w samo serce biedną nauczycielkę, pisząc tak bezwzględnie o szkołach: to — „zbiernina“, to — „fuszerka“ i „tandeta!“...

Dla Niej — nic to! Ona kocha swą szkołę, swe dzieci...

Ich duszą, ich radością żyje... Jej „skrzydeł“ nie brak...

...To — siłaczka!...

Marjan Pęczalski.

Radom, d. 8.VI 1919 r.

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dzień: Św. Trójcy.

Jutro: Justyny i Benona.

Wschód słońca o godzinie 3.50. Zachód o godzinie 8.10.

Radom, 14 czerwca.

Jutro d. 16 czerwca 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu)

100	markowe, koronowe, rublowe	za	98.13
500	"	"	za 490.63
1000	"	"	za 981.25
5000	"	"	za 4906.25
10000	"	"	za 9812.50

— Zabawa kwiatowa. Niedzielną zabawa kwiatowa, urządzana przez Koło Akademickie w parku Kościuszki zapowiada się bardzo pomyślnie.

W ogrodzie będzie przygrywała orkiestra kolejowa pod batutą p. Dominika Kozłowskiego, poczta kwiatowa, poczta francuska, konkurs piękności i t. p. atrakcje uprzyjemnią pragnącym rozrywki te kilka godzin.

Przy stolikach z kwiatami zasiądą uproszone panie: Chojko z córkami, Gacka z córką, Gajewska z córką, przesowa Glogierowa z córkami, Łagodzińska z córką, przesowa Mrozowska, Pawłowska z córką, Piątowska z córką, Plen-

kiewiczowa z córką, Pomianowska z córką, Ścisłowska z córkami.

Początek zabawy o godz. 4 po południu.

Cel szlachetny oraz program doborowy zapewne zwiabą w niedzielę tłumy do ogrodu.

— Z Wydziału Apropowizacyjnego. Ryż jest sprzedawany w sklepach dzielnicowych cukrowych po pół funta na kupon pusty czerwcowy, opatrzony numerem 6 — w cenie po 5 kor. za funt.

Dzielnice 5 obsługiwać będzie sklep kooperatywy „Strzecha Robotnicza“ — Rynek 9; mąka pszenna amerykańska jest wydawana w dalszym ciągu w sklepach dzielnicowych mącznych na kupony chlebowe, opatrzone datami 9, 12, 15 i 18 czerwca, po 1 i pół funta na każdy — w cenie 1 kor. 70 hal. za funt. Życzący mogą otrzymywać w wyżej wymienionej normie i cenie zamiast mąki chleb na ostemplowane kupony.

Sól wydają sklepy naftowe na kupony solne czerwcowe — po pół funta na każdy — w cenie 45 halerzy za funt, oraz kartofle są wydawane dodatkowo po 10 funtów na kupon pusty 3 — w cenie 35 hal. za funt.

— Polska Centrala Handlowa. Biura Zarządu Akc. Polska Centrala Handlowa zostały przeniesione do Warszawy, ulica Szczygła № 7 dokąd należy kierować zamówienia i t. p.

Kierownictwo oddziału Radomskiego, obejmujące składy hurtowe i detaliczne w Radomiu, powierzono panu Józefowi Rzewuskiemu i Borowskiemu.

Od 1-go lipca Biura oddziału Radomskiego mieścić się będą przy składach hurtowych ul. Skaryszewska № 53—55.

— Jeszcze o skrzynki do listów. Co raz liczniej napływają do naszej redakcji zapytania i prośby o zainterpelowanie, czy zdjęte do przemalowania przed trzema tygodniami skrzynki listowe powrócą na swe miejsca, czy nie?!

— Strajk w Starachowicach. Donoszą nam ze Starachowic, że w dniu 10 b. m., w tamtejszych zakładach górniczo-hutniczych wybuchł strajk. Robotnicy żądają 100 proc. podwyżki płacy. Zarząd zakładów na żądania się nie zgodził, wobec czego strajk trwa dalej.

— Ofiary. Ks. Wadowski z Jankowic złożył do Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, oddział w Radomiu, jako ofiarę: od pp.: Józefa Kłosowskiego z Gutowa kor. 100, Józefa Kierskiego z Jankowic kor. 10, Józefa Piekarskiego z Brodów kor. 60, Pawła Kłosowskiego z Gutowa rb. 30 — na Wojsko Polskie do dyspozycji Sekcji Opieki nad żołnierzem przy Zjednoczeniu Polek w Radomiu.

— Dokąd sięgają „nasi“ paskarze? Od p. N., który świeżo przybył z Moskwy do Warszawy, dowiadują się, że dostarczona do Polski mąka amerykańska i szmalce dotarły krętymi drogami do Moskwy, gdzie mąka amerykańska sprzedawana jest dyskrecjonalnie „w drodze łaski“ po 2.600 rb. za pud, szmalce zaś amerykański po 160 rb. za funt. Wynika z tego, że „paskarze“ i złodzieje potrafią przelamywać fronty bolszewickie, gdzie idzie o zrobienie „dobrego interesu“.

— Kto pracuje u nas nad oświatą robotników. Partja P. P. S. rozesała do wszystkich swych organizacji następującej treści odezwę:

„Z dniem 1 czerwca wydawnictwa partyjne nie będą wysyłane dopóty, dopóki organizacje nie wniosą opłaty za zamówioną ilość egzemplarzy“, „pieniądze skierować należy na imię... tow. M. Rosenberg“. Komentarze zbyt liczne. Wiadę tu bowiem jak na dłoni, kto pracuje u nas nad oświatą robotników. Nic dziwnego, że zaczyna już brakować pieniędzy na roboty partyjne, bo robotnik polski zrozumiał, że

Książki na nagrody

poleca KSIĘGARNIA

Edward Suchański w Radomiu.

jeżeli sam na siebie i na swe dzieci nie zapracuje, to mu żadna partja nie pomoże i nie da, najwyżej weźmie ostatni grosz „na składkę“.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

W odpowiedzi na pytanie, rzucone na łamach „Głosu Radomskiego“, w jednym z ostatnich numerów w dziale kronikarskim—„Czy cukier na maj będzie wydany?“ i „Czy kupony cukrowe majowe zostaną realizowane?“ — Uważam za swój obowiązek wyjaśnić:

1) Cukier na maj został wydany na kupony kwietniowe, a to z tych przyczyn, że w kwietniu był wydany cukier paschalny, na który kupony zostały obcięte i te nie podlegały realizacji przy wydawaniu cukru następnego. Następnym zaś był majowy, gdyż przydziału cukru na kwiecień Ministerstwo odmówiło.

2) Kupony cukrowe majowe prawdopodobnie nie zostaną zrealizowane, gdyż musiałyby służyć na cukier kwietniowy,

BUSKO Dr. B. R. PELTYN

willa „OBŁĘGOREK“ 2428-3

tego zaś, motywując brakiem cukru, Ministerstwo, pomimo usilnych starań, przyznać nie chce.

Jako potwierdzenie powyższego, przydział cukru na czerwiec został zmniejszony—z normy dwóch funtów na 1 i pół funta na kartę, co wkrótce do wydanej 1/2 funta zostanie dopełnione.

Z poważaniem

H. Sypowicz,

kierownik Wydz. Apr. m. Radomia.
Radom, 13 czerwca 1919 r.

OFIARY

Złożone w Administr. „Głosu Radomskiego“

Na Czołówkę Sanitarną. Uczniowie II klasy Gimnazjum Filologicznego zamiast wieńca na grób ś. p. Jerzego Szczawńskiego składają kor. 66.

Na Wojsko Polskie. Włodzimierz Iwanowski marek 25.
Józef Ciok marek 25.

Rodzina bohaterów.

Donoszą z Lille: Najbardziej doświadczoną przez los została podczas wojny rodzina Vanbee. Jest to familja rolników żyjąca we Flandrii. Ojciec dwa razy żonaty miał z tych małżeństw 36 dzieci, 22 chłopców i 14 dziewcząt. Podczas mobilizacji wstąpiło do wojska 20 braci. Z tych padło 13-tu na polu walki. Jeden z tych stracił żonę podczas bombardowania Dunkierki. Inni bracia, którzy utrzymali się przy życiu, ciężko odnieśli rany. Jednemu trepanowano czaszkę, drugi stracił wzrok i słuch, trzeciemu zaś amputowano obie nogi. Sam ojciec został rostrzelany przez nieprzyjaciół w październiku 1914. W chwili gdy opuszczał Dixminden w towarzystwie obu swych córek zatrzymała go patrol pruski. Podejrzany, o szpiegostwo został rozstrzelany wraz z obiema córkami.

Podpisujmy

Pożyczkę Państwową.

Ciechocinek

Dr. L. OBERFELD

ChOROBY SERCA i wewnętrzne.
2350-6

Kto nabędzie

5% Polską Pożyczkę Państwową 5%

zabezpieczoną całym majątkiem Państwa przed dniem 1-go Lipca 1919 roku

OTRZYMA

przy wymianie posiadanej jeszcze gotowizny w rozmiarach nieprzewyższających sumy przedstawionych jednocześnie asygnat w tejże walucie

złotych polskich włącej

niż otrzymają ci, którzy przedłożą gotówkę do zamiany bez okazania asygnat.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej, jako kaucje i wadja zamiast gotówki są przyjmowane obecnie nie w 90%, jak dotąd, lecz 100% nominalnej ich wartości. 2437-9

W 8-mio KLASOWEM GIMNAZYUM FILOLOG. MĘSKIM
w OSTROWCU (z. Radomskiej)

Egzamina wstępne rozpoczną się
dnia 16 Czerwca o godz. 11 rano

i trwać będą do dnia 18-go Czerwca (włącznie).

Kandydaci wnoszą do Kasy Szkolnej opłatę za egzamin w wysokości 100 koron, z których połowa (t. j. 50 kor.), o ile uczeń będzie do Szkoły uczęszczał, zaliczoną zostanie na rachunek opłaty za naukę.

Zapisy przyjmuje Kancelarja Szkoły
od dnia 15 Maja do 18 Czerwca
codziennie od godziny 9-ej do 3-ciej.

W NIEDZIELĘ od 12 do 2-ej.

2396-3

W roku przyszłym 1919/20 Gimnazjum będzie Państwowe.

Kursy dla pomocników mierniczych

Kierownik kursów zawiadamia, że Główna Komisja Ziemska Min. Rolnictwa i Dóbr Państwowych w lipcu roku 1919 organizuje w Warszawie i w Kielcach jedenasto-miesięczne kursy miernicze.

Wszyscy słuchacze otrzymują stypendjum po 200 marek miesięcznie. Na kursa będą przyjmowani kandydaci w wieku lat 18-35 na podstawie egzaminów wstępnych w zakresie 4-ch klas szkół średnich.

Po ukończeniu kursów, słuchacze otrzymują posady pomocników geometrów z pensją 500 marek miesięcznie; w przeciągu dwóch następnych okresów zimowych projektują się dla nich kursy uzupełniające.

Podania przyjmuje, informacji udziela: w Warszawie—Główna Komisja Ziemska (Koszykowa 2), w Kielcach—Komisja Okręgowa Ziemska (Mickiewicza 2).

2477-8

Szczury i myszy

radykalnie wytępić można tylko środkiem „KAPS“.

Preparat „KAPS“ ze względu na swe wybitne własności i użycie wielu powag naukowych, znalazł szerokie zastosowanie, w każdym gospodarstwie domowym, handlu, przemyśle, leśnictwie, ogrodnictwie, kooperatywach, składach żywnościowych i t. d. Na żądanie prospektu bezpłatnie! Sprzedaż preparatu „KAPS“ we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Wyłączna sprzedaż preparatu „KAPS“ w firmie

R. SEIDENGART w Łodzi, Piotrkowska 44.

Laboratorium Chemiczno - Bakterjologiczne

D-ra med. S. Pomeraniec i Prow. Farm. J. Fablickiego w Radomiu, ul. Spacerowa 3, czynne od 9-1 ej i od 3-6-ej przyjmuje badania krwi na syfilis (odczyn Wassermana), na tyfusy brzuszny i płamisty (odczyny Widala i Weil-Felixsa), płwociny, moczu, kału, soku żołądkowego. 2476-11

Chemiczno-bakterjologiczne badania wody do picia, produktów spożywczych i inne.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Ostrowca niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 20 Czerwca r 1919 o godz. 11 rano, w Kancelarji tegoż Magistratu, odbędzie się konkursowa licytacja na przeprowadzenie odbudowy łaźni miejskiej od sumy 159.000 koron in minus.

Kosztorys i projekt odbudowy łaźni reflektanci mogą przeglądać w Magistracie w godzinach od 9 do 3 po poł. z wyjątkiem świąt.

Burmistrz m. Ostrowca K. Zapółowski.

Sekretarz Darmagowski.

m. Ostrowiec, d. 10.VI 1919 r.

2536-3

TRAWIENIE reguluje i usuwa ZGAGĘ natychmiast

„DIGESTIVES RUSSYANA“

(pastyłki sodowo-pepsynowe) 1975--

wyrobu labor. farmac. „Ap. Kowalski“ w Warszawie.

Cena pudełka Mk. 2.50 fen. Sprzedaż w aptek. i skl. apt. Sposób użycia dołączone do każdego pudełka

FABRYKA WYROBÓW CEMENTOWYCH

Jana Wylazłowskiego i Ignacego Kozerskiego

w Radomiu, ulica Wysoka № 55

przyjmuje wszelkie obstalunki na dachówki, drenaż, balje do studzien chodniki i t. p. — po cenach przystępnych. 2498-3

Swierzbę i parch u koni i bydła „Ekwol — Hebdy“

leczy mydlana maść

Żądać wszędzie. Skład główny Tow. E. HEBDA i S-ka w Warszawie, Elektoralna 18. Telefon 137. 2532-7

W Radomiu skład apteczny **F. CIESZKOWSKIEGO.**

MASZYNY do PISANIA

UNDERWOOD, REMINGTON, CONTINENTAL, MERCEDES i in.

HEKTOGRAFY różnych typów i rozmiarów,
MASZYNY do RACHOWANIA.

Taśmy do maszyn, papier woskowy, kalka, farby do hektografów i t. p. zawsze w wielkim wyborze na składzie

E. TELATYCKI i G. SZULC — ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 48. 2480-6

Biuro Reklamy: Łódź, Piotrkowska 84.

Kino-Teatr

ODEON

Lubelska 15.

Od Czwartku dnia 12 Czerwca 1919 roku

Na scenie:

Pod dyрекcją **J. KINTZLA.**

Gościnnie występy **ZOFJI KOSINSKIEJ.**

Z. Tokarska, L. Walkowska, Z. Gozdawa-Drwęski, F. Kiliński.

Na ekranie:

KOBIETA czy MEŹCZYZNA?

czyli Ostatni potomek Lassawskich

Sztuka w 4-ch aktach.

WAŻNE DLA PP. APTEKARZY I BANDARZYSTÓW
 Jeneralne zastępowstwo na całą Polskę
 FABRYKI PROTEZ, OPASEK RUPTUROWYCH, BRZUSZNYCH i t. p.

„ORTOPROBAN”

POSIADA FIRMA

2535-1

STANISŁAW BARAN i Ska

MAGAZYN INSTRUMENTÓW LEKARSKO-NAUKOWYCH.

Ceny hurtowne!!!

KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA L. 6.

Ceny hurtowne!!!

Polska Centrala Handlowa

poleca następujące towary:

Materiały włókniste: płótna na bieliznę i płócienna kolorowe, barczany białe i kolorowe, trykot na bieliznę, drelichy na materace, wełny na suknie i bluzki w różnych kolorach, szewioty na kostjomy, alpaki i krepy żałobne, samodziły, materiały na palta damskie, cągi na ubrania męskie, korty na spodnie-kamgarny na ubrania, kastory, syberyjny i walury na palta.

Gotowe ubrania: spodnie kortowe, zakłady włóczkowe, fartuchy, spodnie cągowe i kortowe, marynarki kortowe na waciu, czapki maciejówki granatowe, pończochy ciepłe i letnie bawełniane, pończochy jedwabne, skarpetki bawełniane i wełniane, rękawiczki damskie, sznurowadła czarne i kolorowe.

Norymberszczyzna: nici, igły, szpilki, guziki z masy perłowej, guziki rogowe w różnych wielkościach, guziki niciane do bielizny.

Skóry wygarbowane na obuwie oraz gotowe obuwie:

Męskie damskie dziecięce. 1813-

Sprzedż hurtowa w Radomiu, Plac 3 Maja № 1.

Sprzedż detaliczna w Składnicach P. C. H.: w Warszawie, Radomiu, Kielcach, Lublinie, Łomży, Piotrkowie, Siedlach i Płocku.

ŻELAZO handlowe, BLACHY żelazne ocynkowane, Gwoździe,

TEKTURĘ smołowcową do krycia dachów, SMOŁOWIEC, Cement, Wapno.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

CHORZY

którzy cierpią na chroniczny kaszel, mogą zupełnie wyleczyć się, o ile używają FAGASOL. Po kilku dniach użycia FAGASOLU, kaszel, zaflegmienie znikają. Lekarze zalecają FAGASOL z dobrym skutkiem przy bronchicie, suchotach, kokluszku, oraz astmie.

FAGASOL dostać można w aptekach i składach aptecznych.

2509-4

ZAKŁAD

Siodlarsko-Galanteryjny i Rymarski
F. SZOSTAKA
 w Radomiu ul. Lubelska № 28.

Poleca: siodła, uprzęże, kufry, walizy i wszelką skórsaną galanterję. Kupuje i sprzedaje używane siodła i uprzęże, oraz wykonywa wszelkie obstalunki i reperacje. 2544-1

200 kor. nagrody

wypłacę kto wskaże mieszkanie do wynajęcia złożone z 2 lub 3 pokoi i kuchni od zaraz. Wiadomość w Administracji. 2531-1

Dam 300 koron lub produktu

za wynajęcie mieszkania z 2 pokoi i kuchni. Wiadomość w kantorze drukarni „J. Grodzicki i S-ka“ w godz. 8 — 12 i 2-6. 2517-3

Kupibym na spłaty

miesięczne po 200 kor. materace sprężynowe, stolik, otomanę, 2 fotele, stolik do kart, umywalkę, firanki do 3 okien. Oferty proszę składać, Lubelska 31 „Nowiny“ dla urzędnika. 2525-3

Dr. Antoni Tarnawski

Kierownik Sanatorium i Zakł. Kumysowego w Sławucie na Wołyniu

Choroby wewnętrzne i dzieci.

Specjalność choroby piersiowe.

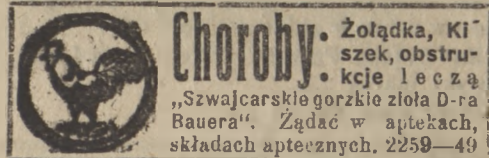
Radom, Ogrodowa 7 miesz. 1.

Przyjmuje 4-6. 2499 | 3

Do sprzedania

kilkadziesiąt kręgów kół wozowych, powozowych i bryczkowych różnych rozmiarów.

Zakład: Nowogrodzka № 7, mieszkanie i skład, Foksalna 3—Radko. 2496-3

Biurowo pośrednictwa kupna i sprzedaży
Władysława Karczewskiego

w Radomiu Plac 3 Maja № 5.

Przyjmuje do komisowej sprzedaży biżuterję, garderobę, meble oraz wszelkie przedmioty domowego użytku.

Ma do sprzedania i dzierżawy majątki i domy. Poszukuje do kupna różnych posiadłości miejskich i ziemskich na miejscu i na prowincji, jako też interesów handlowych i przemysłowych.

Sprzedaje 2 majątki ziemskie pod Radomiem 12 — 15 włók z budynkami inwentarzem i zasiewami. Osadę młynarską 7 włók 2 młyny gospodarstwo rybne b. dochodowe.

A. Małeckie

Radom, Lubelska № 31,

Poleca: Kasy ogniotrwałe i kasetki żelazne.

Łóżka meblowe, angielskie nikiłowe z materacami sprężynowymi najnowszego systemu.

Wyroby platerowane, serwisy stołowe porcelanowe, naczynia kuchenne.

Przyjmuje broń do gruntownego odświeżenia i reperacji. 1942-

Od GRADU

Ubezpieczenia przyjmuje

Ajentura Towarzystwa

„CERES”

w Radomiu ul. Lubelska 33. 2495-3

Każdy przyznać musi że

TAPETY

są najpiękniejszą ozdobą mieszkań i takowe

W WIELKIM WYBORZE

dostać można po cenach niskich

u Sz. SZTEJMANA

w Radomiu, ul. Lubelska 21.

Próby tapet wysyła się bezpłatnie. 2160-20.

Poszukuję stancji dla panienci w uciążliwym i inteligentnym domu od 1-go Lipca. Oferty składać w Administracji dla A. B. 2535-2

Kaszel, chrypkę, duszność

usuwają „Pastyłki Belgijskie“ z marką „Kogut“ (Krajowe Valda). Żądać w aptekach, składach aptecznych „Pastyłek Belgijskich“ z marką „Kogut“. 2260-49

Kto raz spróbował, ten przekonał się

że tylko „MARY”

Jest najlepszą terpentynową

PASTĄ do OBUWIA

Pasta „MARY“ dzięki swym własnościom, chemicznym czyni skórę odporną na wilgoć, zapobiega pękaniu i nadaje obuwiu piękny połysk. Żądać wszędzie! 2370-16

OGŁOSZENIE

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Radomiu Wł. Gaździński, zamieszkały przy ul. Kościelnej № 6, na zasadzie art. 1030 Post. Cyw. podaje do wiadomości publicznej, że dnia 23 czerwca 1919 roku o godz. 10 zrana w Radomiu przed gmachem Magistratu odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomego majątku, należącego do Moszka Lejzora Beigera, składającego się z mebli i książek modlitewnych ocenionego na 245 rb.

2524-1 Komornik Sądowy Wł. Gaździński.

Wobec tego, iż Radom nie posiada zdrowej wody, więc powiadamiam się publicznie, iż w osadzie Osiek ziemi Sandomierskiej, zamieszkuje b. weteran i Syberyjczyk 1863 r. Seweryn Wesolowski, który po swej sensytywności, posiada nieomylny dar odkrywania na każdej głębokości ziemi, źródła podziemnych na przedmiot pobudowania studni, honorarjum za swą czynność otrzymuje po pobudowaniu przez właściciela gruntu studni, gdy woda w takowej będzie zdrową, smaczną i obfitą, — koszta zaś podróży, otrzymuje zaraz. 527-1

Ogłoszenie.

Sąd Pokoju w Radomiu ogłasza, że Maria Sztajnbok, lat 21, zarządzająca domem Mendla Sztajnboka, Radom, Piaski l. 26, za żądanie i pobieranie ceny nadmiernej za lokale, wyrokiem Sądu Pokoju z dnia 4 kwietnia r. b. i Sądu Okręgowego z dnia 20 maja r. b. (L. K. 444/19 r.) została skazana na grzywnę w kwocie koron 3000, oraz na zapłacenie kosztów postępowania karnego koron 300.

Dnia 31 maja 1919 r.

Sędzia Pokoju M. Gallewicz.
 Sekretarz Przybytniewski.

2511-3

500 koron

za wynajęcie mieszkania z 3 ch lub 4-ch pokoi z kuchnią i wygodami od zaraz lub 1-go Lipca. Oferty do „Głosu Radomskiego“ dla Nr. 500. 2542-3

Muzyki gruntownej fortepian udzielam smiernie niedrogo Skaryszewska 3 od 4-tej P. P. 2483-3

Wagienka polisa Tow. „Jakor“ za № 5073 na 4 rb. 1000, na nazwisko Antoniego Sobkiewicza. 2505-3

Wzięta czystej krwi do sprzedania Rynek 11. Wiadomość u stróża. 1616-3

Przedam patefon, wieczną igłę z szafirkiem, D 12 płyt, 350 koron i gitarę 200 kor. Wiadomość w Administracji. 2497-3

Wgubiono kwit Kasy Pożyczkowo-Przemysłowej w Radomiu, na nazwisko Ofman Józef z Józefa № ka. 19505. C-to 775/19. 2526-1

Wgubiono kwit lombardowy na obrębkę złotą w Radomiu, na nazwisko Marjanny Malmon za № 62055. 2530-1

Osoba inteligentna w średnim wieku poszukuje zajęcia do zarządu domem lub za towarzyszkę do starszej osoby, może wyjechać. Wiadomość w Administracji. 2541-3